

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Atragem atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Decembrie 1878 și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârzia cu espedarea foiei*). Acci on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârzie, pentru ca editura să se poată orienta cu tipariul esemplarelor.

Prenumerăriune nouă

la
„Telegraful român“,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1879 cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de președinte se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumărantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Editura „Telegrafului Român“
în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Bilanț politic.

II.

Absolutismul, cu toate defectele și bunătățile lui, cădător, patria, în înțeles mai strins și mai larg, prin diploma din 1860, se afla înaintea restaurațiunii politice. Intrebuintăm termenul „restaurațiune“, pentru că așa se dicea pe atunci și pentru că în faptă intru cât privea administrațiunea politică și a justiției, o vedem restaurată în formele antemarțiale. Au înviat cancelariile aulice, guvernele, comitatele, districtele, scaunele, tablele re-

gesci, universitatea săsască și cu un cuvânt jurisdicțiunile ce fuseser înainte de 1848.

Este interesant periodul, ce se începă acum. El pentru Români corespunde și naturei omenesci. După o iarnă îndelungată politică, Românii, în primăvara cea dintâiu a vieții lor politice, la 1848, au fost intrat, cu puțină experiență politică, dar cu vigoarea tineretii, în luptele marțiale. — Românii își vor aduce încă mult timp cu jele, dar și cu satisfacțiune și mândria justă aminte de pierderea celor 40,000 de jertfe.

După ce a trecut și scurtul period absolutistic, care încât ne privește l'am putea cualifica de un scurt supplement al iernei politice, Românii ni se infățișază într'un stadiu mai înaintat în maturitatea lor politică. Timpu acesta vine la Români cu pretenșiunea de a pune în luptă luptătorii politici cu mintea, cu puterea cuvântului și a condeiului. Românii, cari la 1848—9 nu s'au sfîit de gura tunurilor și a puseci, de ascuțitul sabiei, a sulitei și a baionetei, nu se dau înderapt când sînt provocați a sta la masa verde și a se apăra cu cuvântul și cu condeiul. Mai mult. Românii în fața evenimentelor, ce aveau să urmeze, dărîmă pările despărțitoriu confesional cei despărțise preste un secul și jumătate și cu solemnitate îndroduc în protocolul ședinței prime a congresului la p. 5 cuvintele: „afurisit va fi acel „Român, care va mai încerca a stri-„care astă legătură îrațească.“

Sfârșitul anului 1860 și începutul anului 1861 erau ca toate timpurile când un trecut și-a terminat rolul și prezentul încă n'a ajuns la o statornicie; când părerile cele mai feliurite din toate părțile tot așa de feliurite joacă rolul de căpetenie în viața politică. Magiarii sînt înșiși cuprinși de o febre mare, dară în hyperzelul lor pentru constituțiune îndată ved porniri suspecte în toate mișcările ne-

vinovate afară de naționalitatea lor. Chiar și ceea ce se întempla cu scrierea autorităților legale nu le era binevenit, dacă privea mai ales pe Români. Așa d. e. nu le fu binevenită apărarea energetică a naționalității române din partea eppului A. Șaguna în senatul imperial imulțit din 1860; nu le plăcū, că Românii ardeleni li s'a conces a ține o conferință națională și mai puțin le-a plăcut, că Românii s'au intrunît într'un congres național în 1 Ianuarie 1861.

Magiarii încă nu pusese piciorul nici pe pragul constituțiunii, care era destinată de diploma monarhului să deschidă porțile sale pentru toți cetățenii de o potrivă, și începură a arăta tendente de ași revindeca numai lor dreptul reîntrării în constituțiune, ca îndomeniul lor esclusiv; pe când pe celelalte naționalități le considerau de pe atunci — ca pre nisce cenușotce minore, cari să fie îndestulate cu libertatea individuală, va să dică, cu fărimiturile ce avea să cadă din masa domnilor. Ei nici acum, după o crudă experiență nu înțelegeau spiritul timpului, de care era părăsită societatea din toate părțile lunei civilizate: că statul, cu atâtmă puțin o unică naționalitate în stat, nu mai poate fi tuturul poporului ci al activității sale. Ei nu înțelegeau că statul modern, pe cât numai se poate, trebuie să întrețină pentru toți învețând, ajutând și împintinând delăturarea ori cărei pedeci, care se o pună desvoltării și prosperării cetățenilor în special și totalității acestora în genere. Ei nu înțelegeau că numai sub egida libertății politice poate prospera adevărata libertate individuală sau personală.

Românii, cu toate aceste și pe lângă toată ploaia de insinuari feliurite, a căror refren era și atunci ca și mai târziu, Daco-România, erau conduși de un spirit conciliatoriu. Conferința națională era foarte modestă dară resolut în pretensiunile sale, a pre-

tins o lege electorală dreaptă pentru toți locitorii patriei, înse cu o însușefire deamă de situațiuni momentuoase. La finea protocolului ședinței a III a conferinței găsim energicele cuvinte, prin care unul dintre presidentii aceleia, recomăndă Românilor tărie de caracter și bărbăție neînfrântă, că „dacă Românul va păta caracterul seu național român, atunci Românul nu mai e Român.“ Tot așa era și spiritul precumpăntoriu al publicistilor români.

Spre a pune în vedere ce spirit conciliatoriu domnia în timpul din cestiune între Români, nu vom recurge la celebritățile politice, cari s'au distins totdeauna prin cumpăt și moderațiune, ci ne vom folosi de doue specimene ce le găsim publicate pe atunci în foile noastre. Unul este destinat pentru „Pesti Naplo“ și poate publicat și acolo; altul publicat numai în foia noastră, ca o refrângere a insinuarilor de care gemeau pe atunci foile ungurești și adevă, că Români ar fi „reacționari“

Iată ce scria Dr. At. Marienescu pe atunci la adresa lui „P. Naplo:

„De baroane*)! Am cetit cu atențiune articuli din „Pesti Naplo“ și cu deosebi stimați articuli începători ai Diale, cari se referau la cauzele din lăuntru ale patriei. Articolul din 1 Ian. n. e acela, ce primindul de o gratulațiune la anul nou, adresată către celelalte naționalități ale patriei, — eu ca un fiu român al patriei, cuprins de bucurie voiesc ași răspunde cu sinceritate.

„Eu dic, sinceritate! pentru că între fiii patriei, numai acesta este frâmbia ce i ține duraver laolaltă și i formează un corp mare; căci acesta e tária, ce consolida și înalță o patrie. Fără ea toată țara e slabă și în sine și în contra unui pericol din afară și oare cine-i acela dintre patrioții adevărați, carele n'ar voi să-și vadă patria, solidă și mare?!

„Așa sciu, că în Ungaria și anume în țerile ce se țin de corona Ungariei, sînt

*) Sig. Kemény, redactorul lui „Pesti Naplo“.

FOIȚA.

Sân-Vásiul lui Nonu diplașul.

(Urmare.)

Până noaptea târziu degetele lui Nonu nu mai avură hodină. Când era să se despartă, și să se umple posunarele Nonului de sfanți, de colaci și cărnuri, unul din feciorii oprî pe tovarșii săi dicînd: stați mă să ne mai dică Nonu una. „Ce să ne mai dică?“ — O dicală care n'are păreche în lume — îi dice cînteca lui Păunaș.

„S'auđim cînteca lui Păunaș“ strigară feciorii și se făcură roată pe lângă Nonu. Iar Nonu se îngălbeni și amuți.

„S'auđim, s'auđim“ strigară feciorii de nou.

„Nu pot dragii moșului, lăsați-me în pace, că pic de pe picioare.“

— „Te ținem noi“ fu respunsul.

„V'am spus odată că nu pot, de m'ați ținé chiar pe palmele voastre.“

„Dar dacă țom plăti bine?“ întrebă unul dintre ei.

„De m'ați cumpăni cu aur, și tot nu cînt.“

„Mă că lăudăros i Țiganul. Hai să'l cercăm.“ Și dicînd aceasta vorbitorul luă căciula a mână și dise:

Flăcăi, dacă vreți să auidiți o cîntecă, carea să ve topească inima de jale și să ve facă să săriți de 7 coți de veselie, o cîntecă — auidiți-mă — cum nu s'a mai pomenit de când s'a pomenit Țigan pe lume: haideți să'i plătim Nonului, că eu sila sciti voi, nu'l aduci la cale. Eu dau un sfanț.“

Dicînd acestea flăcăul scoase sfanțul și'l aruncă în căciulă, și îndemnă pe soții săi să pună și ei, care cât va vrea, că nu vor uita câte țile vor trăi.

Flăcăii, îndemnați de dorul de a auidi minunata cîntecă, și mai mult de puterea vinului, aruncă pe întrecute, care cât îi dă mintea și mâna darnică, până se strînge o sumă pentru carea Nonu ar fi cîntat bucuros 3 țile și 3 nopți.

„Acum sciu că i cînta Nonule“ dise colectorul, scuturînd căciula, su-nînd banii și arătîndu-i.

Lui Nonu i dă gura apă la vederea acestor bănișori.

Cu lacrimile în ochi, Nonu dice

cătră flăcăi: „Dragii moșului, fiți așa de miloși, pe cât sînteți și de buni și voioși, și nu poftiți să mi se stîrșască țilele înaintea voastră. Nu pot cînta cînteca lui Păunaș.“

„Pentru ce?“ întrebă deodată mai multe glasuri.

„Pentru că e legată de un mare păcat, ce m'ê roade ici la inimă.“

„Ce păcat?“

„Vi'l spun, dacă-mi dați făgăduințe, că nu veți mai stărui ca să vă cînt cîntarea lui Păunaș.“

„S'auđim, s'auđim!“

Și Nonu, lăntariul cel bun de gură, începă să facă istoria lui Păunaș, a spînduratului său prietin.

„Era odată o iarnă grea, vor fi acum 5 ani. Eu veniam noaptea din satul vecin. Intre hotară o dihanie, un lup căt un vițel, îmi ține calea. Eu dau să'l încunguior, el mi se pune în drum. Nu m'ê lasă să merg înainte, ci cum se vede avea de gînd să se înhațe de mine. Vêdînd aceasta, am luat dipla și am tras cu arcul cum am scit eu mai frumos, fiindcă auidisem că lupul se sparie de dipla și fuge. Dar de unde să fugă lupul dra-

cului, el aștepta să-mi isprăvesc dicala, ca să se apuce de mine. Și mă și mîncă, auidiți dragii mei, mă și mîncă, de nu pica ca din senin, un voinic, Doamne, cum să-ți mai vadă doi ochi. Cât ce ajunse voinicul, cu o singură lovitură culcă pe lup la pămînt, și-mi scapă țilele. Voinicul era Păunaș, un voinic, de socoteai că i fêt frumos din poveste.

„Minte Țiganul!“ strigă un glas.

„Cine cutează să dică că eu mint?“ strigă Nonu rîstît.

„A fost un om ghîb și stricat de vîrsat. Eu l'am vîdut când l'au spîndurat!“ tu răspunsul.

„Apoi ai avut orbu gîinilor când l'ai vîdut“ dise Nonu cu hotărîre. „Păunaș n'a fost nici ghîb, nici stricat de vîrsat. El a fost cum fi omul mai voinic și mai frumos.

„Taci din gură, cioară! că eu l'am vîdut, sciu bine cum a fost și cine a fost. El a fost un hoț primejdios, a jăfuit și omorit oameni.

— „Ba n'a omorit pe nime, jur în sfînta vanghelie.

— „Ba a omorit, că eu i-am au-

popoare de elemente diferite, cât concentrate la același interes, cât și împrăștiate și cu interes deosebit . . . . .

„Constituțiunile țerilor, ce se țin de coroana Ungariei, acele sminte avea, că numai unele clase ale popoarelor deosebite erau interesate și numai aceste clase aveau interes comun; până ce popoarele tot prin acele constituțiuni erau împinse dela interesul comun și dela centru, — și de jertfia sângelui pentru constituțiuni, prin aceste încă nu fură apărute — Așa, firesce că patria încă nu a avut unitate. . . . — Să căștigăm popoarele ca popoarele, un interes comun și patria va fi fericită și mare.“

Să vedem acum și cum se combată „reacționarismul“ atribuit Românilor:

„. . . . . Încaț se poate aplica termatul acesta („reacționari“) la națiunea română? Să nu încep nici dela Adam nici dela descălăcarea fraților Magiari în locurile aceste, nici să percurgem toate nefericirile popoarelor din locurile aceste dimpreună cu a popoului magiar, provenitoare foarte de multe ori din nebune calculatele instituțiuni eșite de sub cei ce să îngrijeau mai mult cum să se susțină pe tron, ei învinuind sau mai bine aruncând vina în spatele seculilor și spiritului timpului de pe atunci să ținim ochirea noastră asupra seculului luminei și umanității, și să ne convingem de am fost și suntem reacționari? Frații Magiari după ce au cercat mai cu samă de la 1437 încoace toate, ca să ne stingă și nu au putut, au audt la 1848 de libertate, dar nu i-au studiat bine caracterul, ca să-i aște toate apertinențele, dintre care cea mai puternică e naționalitatea, nici au știut apoi ce să facă cu ea. Au părăsit materialismul și s'au făcut mai ideali, însă cu mult mai înfiorători decât mai înainte, pentru că cu ideea cea săntă a libertății, ca cu un mijloc au cugetat a ne răpi acum și naționalitatea, acel factor, carele singur a fost în stare a nu concede, să fim sterși din cartea vieții. . . . Spună dlor, de află aci reacțiune?“

După preambulul acesta în conferința națională, Români în 30 și 31 Ianuarie 1861 au trebuit să stea față în față cu vechii lor adversari în conferința regnicolară din Alba-Iulia.

Pentru a încungiura o descriere pe lung și pe larg ne țăermurim a reimprospăta în memoria cetitorilor patrioticele și înțeleptele cuvinte ale membrului acelei conferințe Andrei u bar. de Șaguna. Prin reproducțiunea aceasta ajungem, pe lângă scopul de a vedé țaria spiritului ce domnia atunci între Români și stadiul, în care era atunci viața constituțională din patrie.

„Nația română“, țăiea A. bar. Șaguna, e ca și celelalte din țară, năzuiesce câtră libertate și luminare. Năzuiala aceasta nu este productul unui moment, ci este urmarea unei convingeri morale, care fie-care ro-

dit judecata când l'au spândurat. Am fost față când l'au pus în furci.“

— „Dacă țăici de acestea, trebuie că sau ai fost surd, sau apoi numai ai visat.“

— „Audt, țăiganul, cum se obrăznicesce!“ strigă flcăul ridicând din pumni.“

„Țaci mă!“ țăie vătavul restit, „lasă pe Nonu să ne spună ce are de spus. Spune Nonule, să vedem de ce nu vrei să cânti țanteca lui Păunaș.“

„Cel care m'a scăpat de lup,“ luă Nonu vorba, a fost Păunaș, pe care până atunci nul vedusem. El m'a luat cu sine, mi-a dat de mncat și de beut. Și, Doamne, multe țile bune am petrecut cu el. Eu îi cântam, el juca; aorea cântam amândoi, că avea un glas ca de trîmbiță. O canteacă însă era țanteca lui, pe carea o făcuse el, și pe care trebuia să i-o cânt de câte ori ne petreceam la olaltă. Odată mi-a țăis: „Nonule frate,“ că eram ca frații, „de s'a întempla să mor eu înaintea ta, tu să-mi cânti țanteca la moartea mea. Te fğăduiesc?“ „Să n'am parte de sufletul meu!“ i-am răspuns eu.

mân a învțăat'o din viața sa socială de toate țilele.

„Nația română înțelege sub libertate starea cea normală a patriei sale constituționale, care să-i asigure viața, cinstea și averea ei; iar sub luminare înțelege folosirea darului vieții constituționale basate pe egala îndreptățire cu privire la religia și naționalitatea sa, și la cultura și întrebuintărea limbei sale naționale.“

„Năzuiala aceasta a nației române precât zace în firea și lipsa ei, pe atța este deșteptată întrânsa prin năzuiala celorlalte nații din țară, cari încă nu doresc alta decât a se susținé în libertatea și luminarea ei, de carea s'au folosit până acum. Deci verval cel mai înalt al năzuielei nației române este a ajunge la acea stare de libertate și luminare, la care celelalte nații au fost ajuns și mai nainte.“

Ací Episcopul de atunci, Șaguna, face o tranzițiune în care țăie, că vede un lucru ddeesc, în aceeași năzuială și din partea celorlalte nații din patrie și apoi continuă:

„De aceea să nu ne spăriem căci vedem între membrii conferinței opinii diferite. Trebuie să șcim caracterul acestor opinii diferite. Caracterul lor nu este anti-patriotic, nu este anticonstituțional, nu este vrăjmășesc, ci este un resunet al convingerii proprii spre binele patriei constituționale. De aceea opinile aceste diferite nu vatămă năzuiala națiilor, nu slăbesc ajungerea lor la ținta dorită, nici primejduesc paladiul patriei, constituțiunea.“

Vorbind mai departe despre fe-liuritele limbi și asemănândule cu serbătoarea creștină de Rosalii țăie:

Așa dară diferența limbilor din această conferință este resunetul frățietății națiilor din țară, este caracterul cel de frunte al patriei noastre constituționale, carea, ca o maică bună îmbrățiază cu asemenea iubire și căldură pre toți fiii săi; este factorul cel puternic pentru adevărarea maturității națiilor din țară; este factorul acela care garantează pacea și mulțămirea obstească și pune stavilă la ori ce iregularitate . . . .

Ar fi o mulțămire pentru noi și pentru publicul cetitoriu, când ne-ar permite coloanele unei foi ca să fim și mai largițioși cu citatele din acele timpuri, cu deosebire din tot așa de însemnata cuvântare a metropolitului Ales. Sterca Șuluț, apoi din cuvântările lui Aldulean, Bran de Lemeni, Paul Dunca s. a. pentru a ilustra și mai mult tabloul timpului de atunci și tot odată pentru a da o mai esactă samă despre zelul național și energia politică a Românilor, îndată după cãderea absolutismului.

În Ungaria propriă Români încă nu avură ocaziune a se lupta concentrați ca cei din Ardeal, dară să luptau bărbătesce. Lor le era rezervat tere-

și nu s'a mncat mult, când am audt că Păunaș este închis, iar după aceea că l'ar fi spândurat pentru țapte rele — măcar eu pot jura în sfânta vangelie, că Păunaș nu era om rėu, nu făcea rele, n'a omorit pe nime. Sciu, că l'au spândurat fără vină săracu. El a murit seracu, și eu nu m'am dus să-i cânt cãnteca, mi-am căleat jurământul și mi-am vëndut sufletul. De acea m'am jurat strajnic, că nu voi mai cănta cãnteca lui, și de acea nu pot să v'o cânt, măcar de m'ați omorî!“

Ce era să facă flcăii, după această hotărre a Nonului, decât să l lase în pace. Dar ce să facă cu banii? cine șcie care cât a pus în căciulă, ca să i deee îndărăpt.

Gâlceava e gata. Însă Iancu, care șcia ce șcia, și făcuse mereu semne lui Nonu, pre când acesta spunea de petrecerile lui cu Păunaș, Iancu știu să i impace. El le țăie:

„Vorba multă i s'ărăcie. Iar cearta e o rușine și pentru mine și și pentru voi. Ascultați de mine, că eu știu să fac pace. Cu împățirea banilor nu puteți eși la cale. Ei au fost hotărțiți pentru bietul Nonu. țăi i lui, că vė

va cânta când veți pofti, și cu aceasta vė scăpați de gâlceavă.“

Ce bine e, când ospățariul e om cu minte, că încungiură certele dintre oaspeți. Așa a fost și aci. Vorba cea înțeleaptă a Iancului s'a prins și căciula se resturnă în posunariul bătrânului Nonu, căruia îi ridea inima.

Împrăștiindu-se flcăii, Iancu, care tocmai pentru că șcia ce șcia, umplu straița lui Nonu de colaci și cãrnuri. Iar acesta, mai cerend o bucățică de rãnceală, se porni cătră casă, încercat de merinde și cu capul plin de gânduri.

Cum mergea cătră bordeiul sėu bătrânul Nonu diplomașul, se oprea adese ori pe loc și ținea judecată cu sine însuși despre „seracu Păunaș.“ În mintea lui nu încăpea gândul, ca Păunaș să fi fost un făcător de rele, și se ciudea cumplit pentru vorbele cele defăimătoare ce le auăise, că adevă Păunaș ar fi fost ghibos. El cunoșcea pe Păunaș așa de bine. Să l fi împins păcatul pe Păunaș să facă rele, ori să fi murit el nevinovat și încă fără ca Nonu să i fi cãntat cãnteca?

Revista politică.

Sibiin, în 3 Ianuarie.

Ministrii unguresci prepară pentru camerele din Budapesta unele proiecte de lege, cari fiind acceptate, vor apăsa greu asupra populațiunii. În prima linie amintim de proiectul de lege despre instrucțiunea obligatorică a limbei magiare în scoalele populare. „Pester Korrespondenz“ publică textul acestui proiect, noi vorbind încă despre acest proiect în Nr. 150 al „Tel. rom.“ vom reveni acum la alt loc mai îndetiau asupra acestei mėsuri de magiarisare. — Un alt proiect de lege, pentru încortelarea militară va recere aruncuri noue de contribuție. Fru-moase prospecte în viitoriu! Datorii și împrumuturi fără sfșșit pe de o parte, magiarisare și urcarea contribuției pe de altă parte.

În Viena s'a constituit așa numitul „consiliu de maresăli“, care are a esamina experiențele făcute în resbelul din urmă în contra insurgenților. De odată cu constituirea acestui consiliu se ivesc de nou faimele despre ocuparea districtului Novi-Bazar. Posibilitatea nu este eschisă, că în acel consiliu în legătură cu experiențele din trecut să se discute și asupra viitorului. Convențiunea, despre care să vorbea că are să se închee între Austro-Ungaria și Turcia

cu privire la ocuparea districtului Novi-Bazar nu s'a încheat până acum din contră chiar oficioasele ne spun, că discuțiunile diplomatice în aceasta cesțiune s'a sistat deocamdată. Contele Andrassy s'a esprimat, că mai întâiu trebuie districtul ocupat și apoi să se închee convențiune. Ori cum va fi, dar primăvara viitoare ne va aduce la toată întemplantarea o nouă acțiune militară.

Ce dimensiuni va lua această acțiune va aterna dela multe împregiurări, mai ales însă dela rigurositatea, cu care se va respecta stipulațiunile tractatului dela Berlin. Comisiunea rumelică ar trebui acum conform tractatului, să se disoalve; însă ea nu și a terminat lucrările. Poarta a și cerut dela puteri prelungirea mandatului pentru comisiune. Pe basa acestei prolongiri Rusia nu și va re-trage trupele din Bulgaria și Rumelia resăriteană. Dacă va merge tot așa cu tractatul dela Berlin la primăvara nu mai remănea nimic din el.

Bismarck regularizează intracea Germania. El va așterne camerei un proiect de lege, pentru pedepsirea deputațiilor. Acest proiect este unic în felul sėu, fiind că restringe în mod însemnat parlamentarismul. Fie-care minoritate va trebui să și ea sama, ce va vorbi în cameră, pentru a nu cădea sub pedeapsă foarte aspră.

Republica francesă sė bucură acum de învingerea la alegerea senatorilor. Camera a ales pe d. Grevy de president.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiin, 2 Ianuarie. (Din comitetul administrativ al comitatului Sibiin). În ședința, ce comitetul administrativ al comitatului nostru a ținut la sfșșitul lunei trecute s'au pertractat rapoarțele lunare și semestrale ale diferiților referenți speciali, apoi și alte cesțiuni. S'au ales mai departe două comisiuni: una disciplinară și alta în aface ri orfanale. În cea dintăiu s'au ales Dr. Bruckner, Dr. Nemeș, directorul postal Follert și conducătorul oficiului lucrărilor publice Wawrek ca membri, și Dr. Conradt și Dr. Arz ca suplenți; în a doua comisie s'au ales de membri Victor Sill și Dr. Nemeș, iar Iosif Mõferdt de suplent; din partea comitetului suprem s'a denumit în această comisiune Martin Schuster și inspectorul de dare Galyosi ca membri și E. A. Bielz ca suplent.

Vice-comitele împărătescesce că, la esamenul de notar s'ar fi însinuat 9 inși, dintre cari 7 au fost aprobați, iar 2 respinși. Difteritis s'ar fi stins în Slimnic; din 111 îmbolnăviți ar fi murit 77 și numai 34 s'ar fi însăntoșat. În Sebeșul sasesc încă s'ar fi ivit difteritis, dar nu în mod așa epidemic ca în Slimnic, căci numai 13 au fost cuprinși de acea boală, dintre cari 7 au reposat și 6 s'au însăntoșat. În locul fostului vice-notar și actualului deputat dietal Frideric Schreiber comitele suprem a substituit pe directorul de cancelarie de până aci Alesandru Szõts și în locul acestuia pe Otto Herbert ca director de cancelarie.

Cu privire la asentarea recruiților din anul trecut raportul constată că, și în anul espirat mulți din cei chemați au absentat. Astfel din 3349 chemați la serviciul militar s'au infățoșat 2292, iar 1057 nu și-au împlinit datorința a veni la asentare.

În decursul anului trecut comitatul nostru a fost bătuit de o mare calamitate: pesta bovină, ce s'a escat în Șelimbér Din 1066 capete de vite au rămas numai 395. Cu toate aceste raportul constată o încurgere mulțămitoare a dărilor în acest comitat. Prin crearea unui statut pentru clădirea drumurilor, aceste pe viitor se vor puté ține în bună stare de aci încolo

și rețeaua căilor se va putea întregi și perfecționa tot mai mult.

Presidentul oficiului orfanal raportează că, de prezent în comitatul nostru s'ar afla 10,804 orfani și 351 curanți. În anul trecut agendele oficiului orfanal au sporit la număr într'un mod considerabil. De aceea la propunerea fiscalului comitatens Gollner după o desbatere mai lungă se hotărăse a stăruî la ministeriu pentru înmulțirea personalului de concept prin crearea unui nou post de vice-notar.

Cu privire la raportul magistratului din Sas-Sebeș în afaceri orfanale se hotărăse, ca o comisiune de doi membri să se informeze cu esactitate despre instituția oficiului orfanal din Sas-Sebeș și a raporta apoi la acest comitet administrativ.

Din raportul directorului postal se vede că, în Rășinari se întemeiază un oficiu postal.

Un extras din raportul inspectorului scolar îl aducem la alt loc al numărului de față.

Instrucțiunea publică în comitatul Sibiiu în anul 1878.

Din raportul inspectoratului scolastic reg. ung. al comitatului Sibiiu prezentat comitetului administrativ estragem următoarele date interesante, ce în deosebi nouă Românilor ne aduce oare-care mulțămire.

Pe teritoriul comitatului Sibiiu (6268 mile pătr.; 145,523 locuitori) se află în 2 orașe și 6 preture:

1. Copii de obligați la cercetarea scoalei la o altă 20,563. În asemănare cu 20,004 copii din anul trecut, se arată o înmulțire cu 559 scolari.

N'au mers în nici o școală 4670 copii. Alăturând acest număr la cel din anul trecut (5119) rezultă o îmbunătățire îmbucurătoare în comitatul nostru.

2. După religione sunt din cei 16,876 ce în realitate cercetează scoalele populare: a) rom.-catol. 1200 sau 8%, b) greco-catol. 861 sau 5%, c) greco-orient. 8770 sau 52%, d) evang. A. C. 5788 sau 34%, e) ev. ref. 114 sau 1%, f) Unitari 4 sau 0%, g) mosaici 39 sau 0%.

3. După naționalitate au fost dintre cei 16,876 copii, ce în adevăr cercetează școala: a) Magiari 469 sau 3%, b) Nemți 6726 sau 40%, c) Români 9626 sau 57%, d) de altă naționalitate 55 sau 0%.

4. De oare-ce astăzi există în comitatul Sibiiu 150 școli populare, se arată față cu 152 școli populare din anul scolastic trecut o împuținare cu 2 școli, ceea ce se explică prin încetarea totală a școlii populare israelite din Sibiiu și a celei greco-catoalice din Glimboaca

5. După caracterul lor se află între cele 150 școli populare existente: 1 școala elementară de stat, și școli populare: 7 rom.-catol., 40 evang. A. C., 17 greco-catol., 79 greco-orientale, 4 școli grănițeresci, 2 școli industriale.

6. După limba de instrucție au fost între cele 150 școli populare: 3 magiare, 2 magiaro-nemțesci, 1 magiaro-nemț.-românească, 43 nemțesci, 2 nemțesci-românești și 99 românești.

7. În anul scolastic 1877/1878 au funcționat la școlile populare ale comitatului nostru cu totul 334 învățători. La 16,876 copii cercetători se vin prin urmare 50 scolari pe tot învățătorul.

8. Venitul celor 150 școli populare din comitatul nostru a fost în anul scolastic 1877/8 cu totul 106,959 fl. consistând din 82,121 fl. bani gata și 24,838 fl. naturalii socotite în vaoare de bani.

9. Cheltuelile școlilor au fost cu totul 106,959 fl. Veniturile și cheltuelile din anul scolastic 1877/8 conglăuesc aproape pe deplin cu cele din anul scolastic premergător. Va să dică cu toate necasurile materiale, ce bantuesc și pe acest comitat: jertfele aduse întru spriginirea și ajutorarea școlilor în anul decurs nu s'au micșorat.

Unde dai, și unde creapă!?

(Sfârșit).

Ad 5. „Ore cum se intempla, că deintre sutele de studenți câți au absolvat în Blasiu, si seau dusu spre continuarea studiiloru pre la academii, universitati, si chiar si in institutul pedagogico-teologicu din Sibiiu, inca nu s'au aflu nece-unulu până la D-Ta, care se se fia plansu, că cunoscintele lui suntu prea marginite din caus'a debilitatei profesorului...? Numai doue suntu aci cu putintia: séu d-lu Simionasiu nu a spusu adeverulu candu a scrisu in Telegrafu, séu a fostu cumu amu dice, astutu, vicleanu, care a sciutu insiela pe profesori, ca se capete eminentia fōra a' si bate capulu cu studiulu." Apoi adauge cu patosul obicinuit: „Alegeți d-le Simionasiu! pre care ti place."

Aceea că nu se va fi plâns nimenia în diaristică, poate fi adevărat. Nu și va fi luat osteneala să facă pe domni din Blaj atenți la defectele din acel gimnasiu, ca să le delătore. Dar că s'au plâns pe cale privată, de-și poate nu chiar d-lui „Blasianu" de-a dreptul, Simionăș poate servi cu dovede. Ce s'ar alege însă când s'ar dovedi că însuși d-l „Blasianu" a fost odată unul din cei ce se plâng?! Dar d-l „Blasianu" nu este mulțumit cu aceasta. D-sa perđându-și cumpetul mai și insultă pe profesorii din Blaj, cari nu i-au greșit nimic prin „Suvenirile..." lui „Simionăș." D-sa admite că acei profesori să fi fost așa de netaței, ca un gimnast viclean să-i poată trage pe sfoară în timp de 8 ani (!!) făcându-i ca să-i deie eminenti, fără ca „Simionăș" să-și bată capul cu cartea.

Sau că d-l „Blasianu" n'a sciut ce scrie, sau, ce nu-mi vine să cred, a avut „pic" pe foștii profesori ai lui „Simionăș," și a folosit ocaziunea spre a le șterge una.

„Alegeți d-le „Blasianu"! pre care-ți place."

Consciu de nedreptatea, ce d-l „Blasianu" face lui „Simionăș," d-l „Blasianu" cearcă a-și întemeia cearta confesională prin întrebarea:

6. „Déca D-Ta ai cuteza se negi, că prin pamfletulu D-Tale ai avutu de scopu discreditarea gimnasiului nostru, atunci te întrebu: de ce nu ai facutu nece o amintire și de curioșele examene din religionea ortodoxa facute cand erai in Blasiu pre la parochul din Lupu..." Iar la sfârșitul întrebărilor d-l „Blasianu" face pe moralisatoriul, scriind: „In urma-ti aducu aminte d-le „Simionăș," ca ai petrecut 8 ani in Blasiu, si ai fost imbraciatu de profesorii in cari acum arunci cu tină, de si gur cu iubire, ma ai fost si ajutoratu, precum bene scii... Adu'ti aminte de colegii D-Tale, ... pre cari pre toti i-ai vatematu cu aceea ce ai scris in „Telegrafulu Romanu", de si poți nu ai vrutu (?); in urma adu-ti aminte că nu e bine a vatemă pre altulu care-lu cunosci din copilaria, și cu care ai petrecutu multe dile bune, numai pentru aceea, pentru că se faci placere la unu alu treilea, si atunci déca mai ai in ânima D-Tale unu simtiu nobile, déca sufletulu D-Tale mai simte vre-o bucuria, candu-ti revoci in memoria dilele bune si rele din viet'ia de 8 ani de la Blasiu, de siguru-ti va parea reu de ceea ce ai

„scrisu si batendu-ti peptul te vei in-tōrc."

Fiind că moralul este forța d-lui „Blasianu", să-i fie permise lui „Simionăș" câte-va cuvinte asupra părții moralisătoare a d-lui Blasiu, și apoi a respunde la întrebarea proprie.

Că „Simionăș" a fost îmbrățișat cu iubire, a spus'o însuși, și scie să respătească iubirea cu iubire. Togmai iubirea aceasta, nu numai a persoanelor singuratice ci a institutului din Blaj, a făcut pe „Simionăș" să vorbească sincer, să nu acopere defectele, ci să le arete spre a se delătura.

Dacă din punct de mănecare mai înalt de cât sânt pasiunile confesionale ale d-lui „Blasianu": a spune adevărul spre a folosi societății, este a arunca cu tină — fie după cuvântul d-lui „Blasianu", pe „Simionăș" nu-l privește. Iar că „Simionăș" să fi fost ajutat (se înțelege materialicesce) în Blaj, „Simionăș" scie bine că nu. Căci dacă ici colea a luat vre-o plată pentru ostenelele sale: aceasta nu este ajutorare după conceptele lui „Simionăș".

O gândire ce poate eși numai din peana d-lui „Blasianu" este și aceea că „Simionăș" ar fi vătēmat pe conscolarii sei prin arătarea unor defecte ce bantue gimnasiul la care el a studiat. Togmai presupunēnd d-l „Blasianu" atāta naivitate la foștii conscolari ai lui „Simionăș", ca aceștia să se poată simți vătēmați când cine-va încearcă a ameliora soarta institutului la care ei au studiat și pe care ei îl cunosc și îi dorec asemenea bună stare, togmai aceasta înseamnă a-i timbra de oameni ai întunerecului, de inimizii ai progresului, și prin aceasta a-i vătēma.

Și acum să venim la însași întrebarea.

Înainte de toate să fie bine înțeles, că d-l „Blasianu" în întrebarea 6 vine lui „Simionăș" în ajutoriu pentru apărarea gimnasiului din Blaj, calmniat de d-l Blasiu" că „Simionăș" în 8 ani petrecuți în Blaj, n'a învețat „nece o litera din studiulu religionei ortodoxe", iar în întrebarea 6 vorbește de „examenele de religione ortodoxa". Este consecența d-lui „Blasianu"!

Dar cu aceasta nu se dă răspuns la întrebarea D-sale.

D-l „Blasianu" cere răspuns, ca legitimarea a scopului lui „Simionăș". Întrebarea constrângătoare este: pentru ce a tăcut Simionăș despre esamenele din religione, dacă n'a avut de cuget să discrediteze gimnasiul din Blaj, prin suvenirile... sale?

Răspunsul este: Simionăș a tăcut pentru că a sciut pentru ce tace. Togmai n'a voit să jidărească rane vechi, a avut în vedere vađa și creditul gimnasiului. N'a voit să facă aceea ce face d-l „Blasianu" în lipsa d-sale de tact, și ce d-l „Blasianu" pretinde că „Simionăș" a făcut.

„Simionăș" în ultima construcțiune a „Suvenirilor" sale a dat și d-lui „Blasianu" să înțeleagă, că mai sânt multe alte suveniri, între cari și „esamenele de pre la preotul din Lupu." Dar dacă dl. „Blasianu" n'a vrut să înțeleagă, „Simionăș" e de vină?

Ei, dar dl. „Blasianu", după chipul d-sale d'a judeca nu va voi să înțeleagă nici explicarea dată.

Să me explic d-le „Blasianu", dacă me constringi: Dacă „Simionăș" îți făcea pe plac, nu se putea mărșini numai la preotul din Lupu, ci trebuia să meargă și la cel din Beșineu. Căci viața lui „Simionăș" a fost pusă în joc cu ocaziunea unui „esamen curios" la Beșineu.

Și apoi „Simionăș" nu putea scrie despre aceste calamități fără să amintească și de causele lor. Căci „Simionăș" nu putea de dragul dlui „Blasianu" să scrie cu tendințe spre a-și insulta religia. Iar dacă „Simionăș"

scria despre cause, pe aceste le afla în una: „marea toleranță religioasă din Blaj".

În puterea acestei toleranțe religioase, a fost un timp, când **Blajul n'a permis Românilor ortodocși instituirea unui catechet pentru scolarii ortodocși din Blaj,** ci scolarii trebuiau să peregrineze din Blaj la Beșineu ca să poată avea calcul din religione. Și acest timp de mândrie pentru Blaj și dl. „Blasianu" l'a ținut până prin 1864—5.

Și, ca să nu se creadă că și „Simionăș" vorbește „blăjenii", Simionăș este în poziție a dovedi cele susținute prin documente autentice oficiale.

Decamdată facem întrebuintare numai de unele:

În raportul de sub Nr. 94 ex 1854 al protopopului Tipeiu, trimis la Blaj, în cauza catechisațiunii, se cuprind următoarele:

„Protopopul Tipeiu, trimis în Blaj, este oprit dela ținerea esamenului cu scolarii ortodocși. Această oprire este dela Metropolitul Șuluț prin Directorul gimnasial Petru Pop. Protopopul merge la Metropolitul Șuluț, se roagă pentru concesione, Șuluț îi răspunde: „Şaguna a trimis comisie religioasă aici în Blaj, dar eu voiu să-i arēt că aici eu sūnt Episcop. De aceea nu voiu suferi nici o cercetare religioasă. Am poftit oficios și pe c. r. Subcomisariat ca nici decum să nu îngădue aceasta." Reflectându-i Protopopul că subcomisariatul este aplecat a-i concede ținerea esamenelor, „Șuluț" strigă cam indignat. „Să scie „Șaguna că de va face aceasta, instantanee o să-l arēt, iar dta dute cu tinerii în o parochie neunită, și acolo să-i esamenezi, iar în Blaj nu".

„Întors dela Metropolitul, protopopul primesce dela Subcomisariatul din Blaj, hârtia de sub Nr. 1900 ex 1854, în care pe românesce se dice: Preanonrat dta ai declarat astăzi că la însărcinarea Ilustrității Sale dlui Episcop Baron Șaguna ai venit în Blaj, spre a esamina tinerimea școlară gr. or. de aci.

„De oarece însă Ilustritatea Sa dl. Episcop de aci Șuluț nu îngădue ținerea esamenului... recerc pre Preanonrat dta să sistezi acest esamen.

„Tot odată te recerc ca să nu provocai senzațiune. — Dela c. r. subcomisariat. Blaj în 16 Iuliu 1854.

„(semnat) Obengruber m. p."

„Această hârtie, protopopul Tipeiu o comunică cu judele cercual de atunci Nicolae Gaetan, la sfatul căruia se adresează, Subcomisariatului în scris provocându-se la ordinațiunile guverniale. În ziua următoare cu datul 17 Iuliu Nr. 1900, subcomisariatul vedēnd că se ngroasă treaba dă răspunsul următor:

„Din împregiurarea că Preanonrat Domnia Ta ai anunțat acestui Oficiu că ești esmis de Escelența Sa Episcopul neunit Andreiu Baron de Șaguna în afacerea relațiunei religioase după cuprinsul verbal al înaltei ordinațiuni guverniāli din 6 Iuniu 1853 Nr. 6826/657 pt. XI și în sensul înaltei prescrieri Nr. 5959 să poți prevedē tinerimea școlară cu tētimonii, și de oarece mai departe Ilustritatea Sa Dl. Episcop de aci Alecsandru Sterca de Șuluț prin o scrisoare din 16 l. c. îți deneagă intrarea în localul gimnasiului, — această a face oficioasă, pentru delăturarea senzațiunei, are să se esecute în o casă privată cu asistența unui oficial politic, totuși această casă să nu se caute în un loc latural, și Preanonrat dta binevoesce a te pune în acest cas în confelegere cu directoratul gimnasial de aici

(semnat) Obengruber m. p."

„După trei zile de umblare cu rugămintele dela Anna la Caiafa, protopopul reusesce a ținē esamen în

o casă privată, pre lângă controla „unui funcționar politic“).

Ar fi multe, foarte multe de ținut la acest loc. Cele ținute la provocarea dlui „Blasianu“ vor fi de ajuns spre legitimarea tăcerii lui „Simionas“ de spre esamenale din religioase, și prin aceasta spre lămurirea scopului ce l'a avut cu „Suvenirile“.

Simionas.

Cronica judecătorească.

În cauza dorobanțului Dumitru Radu primit de la raportorul nostru următoarea scrisoare:

Domnule Redactor! Domnul jude regesc de la tribunalul din Sibiu Béla de Tamásy, s'a adresat către D-Voastră cu o scrisoare, care a-ți publicat-o în Nr. 1 din a. c. al ziarului ce ridigeți. În această scrisoare d-l jude, ca conducător al pertractării finale cu dorobanțul Dumitru Radu, luând privire la raportul meu, publicat în Nr. 148 a. tr. al acestui ziar, voiesce „a rectifica mai multe erori, cari cu fapta stau în contradicere.“

Da-ți voi d-le redactor a mă justifica în contra acestei rectificări.

Asemănând raportul meu cu scrisoarea d-lui Tamásy, în zadar am căutat după erori, căci nu le-am aflat. Aflu prea naturală împrejurarea, că eu ca raportor și d-l Tamásy ca jude în cauză nu conglăsim în enararea faptului. Datoria mea ca raportor a fost, a înfățișa fapta în mod obiectiv așa cum se prezintă fie-cărui și nu din punctul de vedere al tribunalului unguresc. Deci în cât privește fapta în sine „rectificarea“ d-lui Tamásy se poate privi numai ca o amplificare a raportului meu, nici decăt însă ca o rectificare.

Descoperirea că mărturia Vakan (și nu Vacariu) este Săcuia, ce nime n'a contestat, precum și împrejurarea că mărturia Nan s'a ascultat aici și nu în România, sânt lucruri lipsite de ori-ce însemnătate

Remâne deci numai a ne lămuri în privința limbei române, care dl Tamásy se fălesce a o cunoasce. Ar fi și trist lucru, dacă un jude aici în mijlocul unei populațiuni românești nici n'ar cunoasce limba română. Dacă dl Tamásy va ceti bine raportul meu, va afla că eu nici n'am ținut, că d-sa dimpreună cu colegii d-sale nu cunosc de loc limba română, ci am ținut, că nici într'atâtă nu au cunoscut-o, încât să poată ceti faziunea mărturiei, și spre acest scop au trebuit se acuire pe judele Roșca pe „bărbatul român.“ Dacă dl Béla de Tamásy știa și nu numai cunoascea limba românească, fără indoială n'avea lipsă de sucursul „bărbatului român.“ Nu cred, că dl Béla de Tamásy va ave cotezanța a susținé, că știe limba românească, și cu atât mai puțin dl jude Phleps și dl jude Iánosy. Cuvintele in-tortochiate și schimbate, ce iasă din graiul d-lui Béla de Tamásy nime nu le va recunoasce de limbă românească. Regret acum foarte mult, că în procesul verbal, n'am însemnat întrebările presidentului așa precum în realitate s'au rostit, pentru a vedé și publicul ce înțelege d-l Béla de Tamásy sub limbă românească. Înse sper, că mi-se va da de altă dată ocaziunea, a face această plăcere d-lui Béla de Tamásy.

Raportorul.

Varietăți.

* (Cununia de „argint“) a Majes-tăților SS. Împăratului și Im-

*) Cel ce voiesce a vedea aceste documente în original, binevoiască a se adresa la Redacțiunea „Telegrafului român“, unde „Simionas“ le-a depus spre păstrare.

părătesei Austriei se va sërba în 24 Aprilie a. c., când adecă să implinesc 25 ani, de când s'a făcut logodna Majes-tăților Sale Împăratului cu Împărăteasa. — Se pregătesc ovațiuni din toate părțile monarchiei pentru ziua aceasta de sërbaré.

(Prând diplomatic) a fost la Es-celenția Sa d-l arhiepiscop și metropolit Miron Romanul dominecă în 31 Decemvre 1878 în onoarea Es-celenției Sale d-lui comandante militar Ferdinand Bauer, la care au luat parte generalitatea și comandanții trupelor din Sibiu, reprezentanții deosebitelor confesiuni, precum și șefii tuturor corporațiunilor politice administrative judeciale și la care se înțelege de sine că n'au lipsit nici toastele, care s'au ținut în toate trei limbile patriei.

* (Gratulari la anul nou). Consi-storiul archidieceșan corpul profesoral dela seminariul andreian și alți domni români din Sibiu sub conduce-rea d-lui archimandrit și vicariu archiepiscopesc Nicolau Popea s'au prezentat în ziua de anul nou la Es-celenția Sa dl arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, spre ai aduce ca capului bisericeii și represen-tantului natural al Românilor urările și felicitările lor, dorindu-i dela Atotpu-ternicul viață, sănătate și putere tru-pească și sufletească, ca să poată lupta și în anul cel nou pentru apărarea intereselor bisericeii și națiunii noas-tre. Escelenția Sa cu cunoscutai afa-bilitate mulțamind pentru dragostea manifestasă și cu această ocaziune a binevoit a da espresiune convingerei sale, că realisarea dorințelor noastre atât pe terenul bisericesc cât și pe cel național se condiționează dela armo-nica conlucrare a tuturor factorilor chimeați spre aceasta.

Tot asemenea s'au prezentat sus numiții domni apoi sub conducerea d-lui asesor consist. Dr. Iosif Hodoș la dl archimandrit și vicariu archi-episcopesc Nicolau Popea, urându-i deplină sănătate și putere și în anul cel nou; la care P. S. Păr. archi-mandrit mulțamind de asemenea a accentuat buna înțelegere între toți fii bisericeii și națiunii noastre.

* (Serbarea ajunului anului nou). Petrecerea, arangiată de reuniunea so-dalilor români de aici, în ajunul anu-lui nou a reușit foarte bine. Sala „Îm-păratul Romanilor“ era îndesuită de oaspeți de toate naționalitățile și de toate clasele. Domnul vicar archiepis-copesc Nicolau Popea, comitele su-prem al comitatului domnul F. Wäc-ter, vice-comitele Sennor și domnul primar al cetății Kapp a onorat re-uniunea cu prezența d-lor. Și reu-niunile colege străine au fost bine re-presentate. Producțiunea, a cărei pro-gramă o publicasem în unii din nrii trecuți, a mulțamit în cea mai mare parte pe ascultători; în unele piese glasul cântăreților a fost ceva indis-pus. După producțiune a urmat jocul, și petrecerea animată a durat până di-mineafa.

* (Tergul de fară din Sibiu) a fost pre-ste tot foarte rău cercetat. — Numai tēr-gul de vite cornute a fost tare vioiu. Cumpărători și vândători a fost mulți; s'a vândut mai bine de 1,500 vite cornute. O păreche de boi s'a vândut ici coala și cu 400 fl. v. a. Tergul de cai a fost mai slab; s'a vândut cu totul vre-o 350 cai.

* (Comunitatea Sibiului) va ținea ađi la 4 oare după prând ședința și va desbate următoarele obiecte: 1 Ce-rererea de concediu a senatorului Car-ol Schochterus 2, asigurarea viptului arestanților, 3, relacsațiunea arēndei tērgului de vite, 4 planul despre cul-tura pădurilor pro 1879; 5 reparaturi la temnița din strada sării; 6, satori-

rea listei viriliștilor pro 1879 și al-tele mai multe.

* (Pensionare). Domnul consiliar și inspector reg. de scoale, C. Al-berth Bieliz s'a pus după un servi-țiu de stat de preste 30 ani în pen-siune.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Versailles, 15 Ianuarie n. Se-natul a ales de president pe can-didatul stângerii împreunate Martel și pe Rampou, Leroyer, Pelletan (din stânga) de vice-presidenti.

Economic.

Sibiu, 14 Ianuarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.30—6.10; Grâu sęcăreș fl. 4.40—5.—; Sęcăra fl. 3.30—3.70; Orz fl. 4.—; Ovės fl. 1.70—2.10. Cucuruz fl. 2.90—3.30; Mălaiu fl. 4—4.50; Cartofi fl. 1.50—2; Sēmēnă decănepă fl. 5—5.50; Mazere fl. 5—5.50; Linte fl. 10.—; Fasole fl. 5—5.50; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 5.—; Slănină fl. 30—35; Unsoare de porc fl. 23.—; Sęcă de porc pro 50 chilo fl. 15—16; Luminări de sęcă pro 50 chilo fl. 27.50—28; Sęcă de Luminări fl. 23—24; Săpun fl. 21; Fēn pro 50 chilo fl. 0.90—1.0; Căneapă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne virtuose de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirit pro grad 50—55 cr.; pro chilo: carne de vită 33—44 cr.; Carne de vițel 32—45 cr.; carne de porc 35—40 cr.; carne de berbec 24—26 cr.; a u e 10 de 25 cr.

Făgăraș, 10 Ianuarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.50—; grâu sęcăreș fl. 5.50—6; sęcăra fl. 4.20—4.—; cucuruz fl. 3.50—3.30; ovės fl. 2.20—2.30; mazere fl. 8.—; linte fl. 10.—; fasole fl. 5.—; prune uscate fl. —; pro 100 chilo: Slănină fl. 65—68; sęcă brut fl. 38, sęcă de luminări fl. 58—60, unsoare fl. ——66; căneapă fl. 32—35; sēmēnă de in fl. 12; pro chilo carne de vită 38 cr. carne de vițel 38 cr.; carne de porc 42— cr.; carne de oasie 20 cr. Tergul a fost din cauza drumurilor astu-pate cu zăpadă foarte rău cercetat. Pe drum mai nu se poate umbla cu carēle.

Bursa de Viena

din 15 Ianuarie n. 1879.

Argent	100
Galbin	5 53
Napoleon d'aur (poli)	9 33
Valuta nouă imperială germână	57 65

Nr. 213 1—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochiă de clasa III-a din Ruși cu filia Streiu se escrie de nou concurs cu termenul până la 27 Ianuarie 1879.

Emolumentele sânt:

In parochia Ruși:

- loc de casă și grădină și 4 ju-gere pământ arător;
- dela 37 familii câte o ferdelă cu-curuz în boambe și câte o ți de lucru;
- stolele îndatinate.

In filia Streiu:

- 12 jugere pământ arător fēnăț și stolele îndatinate.

Doritorii de a concurge la a-ceastă stațiune au a-și așterne peti-țiunile lor bine instruate în înțelesul statutului organic până la termenul sus amintit la subscrisul.

Hațeg, 30 Decemvre 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial,

Ioan Raț m. p.
protop.

Nr. 103. 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii de pa-roch în parochia de a III clasă din

Poenița-Tomi cu filile Feresd, Merișor și Runcu mic, se escrie prin aceasta concurs cu termenul până la 27 Ianua-rie st. v. 1879.

Emolumentele sânt:

- Casă parochială în materă cu grădină, și toate superedificatele de lipsă pentru economia de câmp în-greunate cu unele servituiți ale eređi-lor repositului paroch.

- Porțiune canonică 10 jug. 726□ parte arător, parte fēnăț.

- Dela 115 numerii de case din filii câte o măsură de grâu de primă-vară, și stola usuată atât în materă cât și în filii, toate acestea la oaltă com-putate dau un venit anual de 280 fl. v. a.

Cei ce doresc a ocupa această sta-țiune au a-și adresa concursese in-struite în sensul statutului organic și a dispoșiunilor sinodului archidieceșan din 1873 la subscrisul până la termenul indicat.

Deva, 19 Decemvre 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 217—1878.

3—3

CONCURS.

În sensul ordinațiunei consist. din 31 August 1878 Nr. consist. 2217 B. se escrie concurs pentru parochia Șal-dorf în tractul Mediașului, până în 27 Ianuarie 1879 cu următoarele emolu-mente:

- De fie care familiă câte o fer-delă cucuruz sfărmit.
- Câte două țile de lucru, una cu caru și una cu palmile.
- Stolarele așa după cum sânt hotărîte la sinodul protopopesc al trac-tului Mediașului.

Doritorii de a ocupa acest post sânt avisati a așterne la subscrisul scaun protopopesc până la termenul sus indicat suplicile cu documentele recernte de lege.

Mediaș, în 14 Decemvre 1878.

Oficiul scaunului ppest gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comite-tul bisericesc.

Dionisiu Chendi m. p.,
adm. protopopesc.

Nr. 215.

2—3

EDICT.

Elena Vasiaș din Herman, carea în an. 1874 părăsi cu necredință pre legiuitul seu bărbat George Răvariun. tot din Herman, și pribegește în lume fără de a se sci locul unde se află, prin aceasta se provoacă, ca în ter-min de un an de la publicarea acestui edict să se prezenteze înaintea sub-scrisului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va per-tracta și decide procesul divorțial in-tentat asupra-i.

Brașov în 29 Noemvre 1878.

Forul matrimonial gr. or. al trac-tului protopresbiter al Brașovului II

Ioan Petric m. p.
protopresbiter.

A eșit din tipar țilele aceste:

[15] 4—4

AMICUL POPORULUI,

Călindar pe anul 1879 de Visarion Roman, de următorul cuprins:

Partea I. Cele 12 luni, cu tôte ale călindarului. — Călindarul istoric este înmulțit ocupând fīa-care lună o pagină întregă. — Călindarul agricol i s'a dat o împărțire nouă și el se estinde pe 14 pagini conținēnd aprōpe de patru ori atāt material ca mai înainte. — Genealogia tuturor caselor domnitōre. — Mersul cāilor ferate. — Călindār postal. — Serviciul telegrafic. — Tabelă comparativă despre unitățile de monetă ale diferitelor state. — Tērgurile. — Scara taeselor de timbru.

Partea II. Amor și resbunare, novelă istorică de L. A. Lăpădat. — Carol I și Elisabeta Dōmna, cu portretul ambilor. — Statua lui Michaiu Vitezul în București, cu ilustrațiune. — Vasile Alecsandri, cu portret. — Statele din Orient în urma tractatului de Berlin. — O mamă cātără fīca sa în ajunul cununiei. — Agronomia: Mișlōce contra defectelor unei pivnițe. — Înșușirile laptelui bun. — Greutatea diferitelor plānte agricole cultivate. — Folosirea petrolului la grădinarit. — Cartofi de tōmnă. — Medicul de casă: Epilepsia, apoplecsia. — Notițe economice. — Poesii. — Varietăți: Senti-ținte, glume ilustrate (cu 7 gravure, enigme, logografe etc. — Anunçuri.

Călindarul se pōte procura d'a dreptul dela editorul V. Roman în Sibiu, cum și prin tôte librăriile și vândătorii sciuiți.

Prețul unui esemplar e 50 cruceri. Librarilor și altor vândători li se acordă provisiuni înșemnate, în care privința a se adresa la editorul mai sus numit.